3.

Myten om **ubrugelige humanister**

Aarhus Universitet indfører profilfag med tværfaglige projekter, der ruster kommende humanister til et arbejde. For i dag er viden og dannelse ikke nok, akademikere skal også kunne omsætte deres faglighed i praksis, siger centerleder og lektor Arne Kjær.

Kommunikation, kulturformidling, entrepreneurship, undervisning eller undersøgelsesdesign. Et af disse fem emner står på skemaet for alle humanistiske kandidatstuderende, der i efteråret tager hul på deres 3. semester på Aarhus Universitet. Som noget nyt indfører uddannelsesinstitutionen såkaldte profilfag for at stille de kommende humanister bedre i kampen om at få et job.

»Vi har måske nok i for høj grad overladt det til kandidaterne selv at finde ud af, hvad de kunne bruge deres uddannelse til, fordi humaniora tidligere var domineret af dannelsestankegangen,« siger Arne Kjær, der er leder af Center for Undervisningsudvikling og Digitale Medier på Arts ved Aarhus Universitet.

»Men siden kompetencebegrebet blev indført i universiteternes studieplaner, er der sket en udvikling, og nu handler det om at finde en balance mellem kunnen og viden. Vores ambition med de nye profilfag har været at give de studerende et tilbud i deres uddannelse, så de kan relatere deres faglighed til et større beskæftigelsesområde.«

Cand.mag.ledig er en myte

Humanistiske magistre bliver arbejdsløse. Sådan lyder en sejlivet myte, der senest blev gentaget ved sommerens offentliggørelse af de nye optag på landets videregående uddannelser. Blandt andet arbejdsgiverorganisationen Dansk Industri efterlyste færre studiepladser på fag som filosofi, historie og religionsvidenskab til fordel for flere jurister, økonomer og ingeniører, men ifølge Arne Kjær bygger ønsket på en påstand med modifikationer.

»Myten om ubrugelige humanister er svær at mane i jorden, selvom vi egentlig synes, at der er mange positive tegn på, at den ikke er sand,« siger han.

Arne Kjær henviser til den såkaldte Humanistundersøgelse fra 2007, der analyserede beskæftigelse og karriereveje for færdiguddannede humanister fra seks danske universiteter. Den viste, at kandidaterne kommer hurtigere i job end tidligere, at andelen af ansatte i den private sektor er steget fra en tredjedel i 2001 til cirka halvdelen i 2007, og at de færdiguddannede humanister finder job i nye brancher som medier, IT og konsulentvirksomheder. Ikke mindst beskæftigelsesundersøgelsen har dannet afsæt for de nye profilfag, hvis indhold blandt andet fokuserer på disse beskæftigelsesområder.

»Ud over et politisk pres for at gøre noget ved humanisternes beskæftigelsesfokus, så efterspurgte kandidaterne i undersøgelsen også selv noget mere i deres uddannelser i forhold til de job, de får,« siger Arne Kjær.

> »Myten om ubrugelige humanister er svær at mane i jorden, selvom vi egentlig synes, at der er **mange positive tegn på, at den ikke er sand**.«

Valg skærper jobtanker

Hvis man som humanistisk kandidatstuderende på Aarhus Universitet for eksempel vælger kommunikation som profilfag, kan man fremover tage kurser i journalistiske genrer eller i kommunikation med fokus på kultur, politik eller sociale medier. På profilfaget kulturformidling kan man arbejde med design og ledelse af kunst, kreativitet eller kulturarvsforvaltning, og under profiloverskriften 'Organisation og entreprenørskab' kan man følge kurser i projektledelse, organisationsanalyse eller organisationspsykologi. Ud over undervisningen består det kommende 3. semester i, at de humanistiske kandidatstuderende skal udarbejde et tværfagligt projekt.

»De har deres faglighed med i arbejdet og skal både kunne bruge deres egen faglighed og lade sig udfordre af studerende med andre fagligheder,« siger Arne Kjær, som mener, at orienteringen mod arbejdsmarkedet både træder frem i valget af emner for profilfagene og i kraft af, at de studerende bliver tvunget til at vælge.

»Igennem profilfagsforløbet kan de ikke undgå at få en skærpet bevidsthed om, hvad de vil og kan med deres uddannelse, og det kan de bruge, også selvom de ender med at søge job inden for andre områder,« siger han.

Forskerspirer kan læse i udlandet

Profilfagene på Aarhus Universitet har først debut i efteråret 2012, men alligevel har de allerede mødt kritik fra både studerende og undervisere. Kernefagligheden går tabt, når en fjerdedel af kandidatuddannelsen er helliget profilfag, lyder argumentet. Det er Arne Kjær ikke enig i.

»Jeg vil argumentere for, at det at lære sit fag at kende på nye måder og i lyset af andre fag, som du gør i profilfaget, øger din forståelse af kernefagligheden.« siger han.

Arne Kjær mener også, at der stadig er studiemuligheder for de få procent af en kandidatårgang, som ønsker at gå forskervejen.

»Undersøgelsesdesign er metodeorienteret og vil kunne bruges af studerende med 4-årigt ph.d.-stipendium, og de kan som alle andre også tage et studieophold i udlandet i stedet for profilfag. så alt i alt synes jeg ikke, man taber noget. Snarere at man vinder ved, at vi begynder at italesætte, hvad man skal kunne som humanist, og ikke blot hvad man skal vide,« siger han. ■

ARNE KJÆR
Cand.scient. i datalogi og kultursociologi, lektor og leder af Center for Undervisningsudvikling og Digitale Medier. Arne Kjær forsker bl.a. i designprocesser og it-understøttelse af læreprocesser, og han har i perioden 2004-11 været prodekan for uddannelse på det tidligere Humaniora.